

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Pc/12/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816207965
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8816207965.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci navrhovateľky: G.. M. T., U.. XX.X.XXXX, R. E. XXX, zast.: G. T., U.. XX.XX.XXXX, R. E. XXX, proti otcovi: Ľ. T., U.. XX.XX.XXXX, F. R. E. XXX, F.Č.. F. XX, o určenie vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa,

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa proti otcovi domáhala určenia výživného mesačne sumou po 250,- € odo dňa podania návrhu, t.j. od 17.10.2016, a to z dôvodu, ako uviedla vo svojej žalobe a písomných podaniach, že otec pracuje vo fi FALCK Humenné a po rozvode s jej matkou, v konaní vedenom pod sp.zn. XC/XX/XXXX, na výživu jej neprispieva žiadnou finančnou čiastkou napriek tomu, že je ťažko zdravotne postihnutá, nie je v pracovnom pomere, lebo vzhľadom k jej invalidite je jej ťažko zamestnať sa a poberá plný invalidný dôchodok vo výške 198,20 €, ktorý nepostačuje na pokrytie jej výdavkov na výživu, lieky, cestovné k lekárovi, aktivity, ošatenie a bývanie. Žije v spoločnej domácnosti s matkou G.. G. T., ktorá je nezamestnaná a evidovaná na úrade práce. V písomnom podaní dodala, že od 1.1.2017 je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 205,30 €, a keďže býva v garzónke, má zvýšené výdavky na nájom, energie, a pod. Matka jej pomáha, prispieva na stravu, hygienické potreby a iné.

2. Otec s návrhom nesúhlasil, tento žiadal zamietnuť. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že dcéra je poberateľkou invalidného dôchodku, stretnutiu s ním sa však vyhýba, nereaguje na jeho telefonické kontakty, a preto priznanie vyživovacej povinnosti by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Podotkol, že podľa jeho informácií, návrh nebol podaný dcérou, nie je jej iniciatívou, za tým je pomsta exmanželky, matky navrhovateľky. Dodal, že dcéra žije v jeho dome, kde on uhrádza domovú daň za dom a pozemok. Jeho príjem je 793,42 €. V mesiacoch december 2016 - január 2017 bol kvôli operácií oči práceneschopný. Pre zabezpečenie úhrady všetkých nákladov spojených s jeho bývaním je nútený pracovať nadčasy, brať aj prácu na nekomerčných akciách. Okrem toho fi FALCK Záchraná služba a.s. Humenné je mimo jeho bydliska, s čím má zvýšené výdavky. Má výdavky v súvislosti s bývaním v dcérinom dome v Tovarnom, kde realizuje rekonštrukciu. Ako ručiteľ uhrádza hypotekárny úver - 175,- €, má náklady na energie: plyn 20,- €, elektrina - 27,- €, voda 70,- €, kúrenie na tuhé palivo - 600,- €, domová daň - 23,- €, komunálny odpad - 8,- €, daň za psa - 5,- € a má náklady na údržbu domu v Tovarnom, aj Sedliskách - kde býva dcéra s matkou. Okrem toho cca 100,- € mesačne stojí jeho zdravotná starostlivosť. Má výdavky na hygienické potreby.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámiac sa s obsahom lekárskej správy MUDr. Pavla Nálešnika - čl. 2, 57, správami o výške invalidného dôchodku navrhovateľky, výške príjmu otca,

proti ktorému bol podaný návrh, potvrdeniami úradu práce o výške poberanej dávky v hmotnej núdzi matkou navrhovateľky za rok 2016, január, február 2017 po 117,40 €, potvrdením o poskytnutí paušálneho príspevku na aktivačnú činnosť - 198,09 € od 1.2.2017 do 28.2.2017.

4. Na základe vykonaných dôkazov, poukajúc na ust. §62 ods. 1,2 Zák. o rodine, §154-156 CMP, rozsudkom zo dňa 2.5.2017, č.k. XPc/XX/XXXX-XX súd rozhodol tak, že zaviazal otca platením výživného na navrhovateľku - dcéru za obdobie od 17.10.2016 do 30.11.2016 po 100,- € mesačne, za obdobie od 1.12.2016 do 31.1.2017 po 40,- € mesačne, od 1.2.2017 naďalej po 70,- €, ktoré je povinný platiť vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky - dcéry. Dlhé výživné od 17.10.2016 do 30.4.2017 vo výške 438,40 € súd povolil otcovi uhradiť v mesačných splátkach po 40,- €, splatných súčasne s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok. Súd návrh navrhovateľky, čo do zvyšku, zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia súd uviedol, že na základe vykonaných dôkazov vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľka poberala invalidný dôchodok do 31.12.2016 mesačne 198,20 €, od 1.1.2017 vo výške 205,30 €. Otec mal príjem v roku 2016, do začiatku práceneschopnosti, vo výške 836,32 € a od 1.2.2017 - príjem 680,40 €. Matka navrhovateľky poberala dávku 117,40 € do novembra 2016 (čl. 50). V mesiaci november a december 2016 poberala dávku vo výške 61,60 €. Od 1.1.2017 do 28.2.2017 poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 117,40 € (čl. 66) a od 1.2.2017 do 28.2.2017 jej bol vyplatený paušálny príspevok na aktivačnú činnosť v sume 198,09 € (čl.68). Taktiež vychádzal aj zo zárobkových možností a schopností otca, ako aj matky navrhovateľky, príjmu navrhovateľky, jej výdavkov. Prihliadol k tomu, že podľa predloženej zmluvy o nájme garžónky, kde navrhovateľka býva, túto má zdarma, platí iba náklady spojené s jej užívaním. Vychádzajúc zo skutočnosti, že nepracuje a v takom prípade sú náklady na jej výživu podstatne nižšie, ako u otca, ktorý pracuje, má v súvislosti s tým pochopiteľne podstatne vyššie výdavky, ako navrhovateľka, a to či už v súvislosti s oblečením, cestovným a pod. Z toho dôvodu rozčlenil súd výšku výživného, prihliadol k tomu, že otec mal do konca novembra 2016 príjem 836,32 €, z toho dôvodu určil výživné mesačne sumou 100,- €; od 1.12.2016 do 31.1.2017 došlo k podstatnému poklesu príjmu otca v dôsledku poberania nemocenských dávok (v mesiaci december 2016 - 355,- €, v mesiaci január 2017 - 524,- €), preto súd stanovil výšku výživného mesačne po 40,- €. Od 1.2.2017, kedy jeho priemerný mesačný zárobok činil sumu 680,40 €, do budúca, určil výživné s výškou 70,- € mesačne. Súd mal za to, že takto určené výživné zohľadňuje odôvodnené potreby navrhovateľky, zárobkové schopnosti jej rodičov, ako aj odôvodnené potreby jej rodičov a na základe vyššie uvedeného súd návrh navrhovateľky, čo do zvyšku, zamietol. Pokiaľ sa týka dlžného výživného, súd mal za to, že za obdobie od 17.10.2016 do 31.10.2016 (pri určení výživného 100,-) mal otec uhradiť výživné 48,40 € v mesiaci november 2016 - 100,-, za obdobie PN mal uhradiť 2x 40,- = 80,- € a za obdobie od 1.2.2017 do 30.4.2017, kedy bolo určené mesačne po 70,- €, mal za 3 mesiace uhradiť 210,- €. Otcovi teda vzniklo dlžné výživné v sume 438,40 €, ktoré súd povolil otcovi uhradiť v primeraných - 40,- € mesačných splátkach, splatných súčasne s bežným mesačným výživným, pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Po podaní odvolania otcom proti vyššie uvedenému rozhodnutiu, vyjadreniu sa zástupkyne navrhovateľky, Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 18.1.2018, č.k. 4CoP/18/2018-117 zrušil vyššie uvedený rozsudok tunajšieho súdu, okrem zamietavého výroku a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení tohto rozhodnutia, mimo iného uviedol, že otec navrhovateľky v rámci odvolacej repliky k vyjadreniu splnomocnenej zástupkyne navrhovateľky uviedol, že s vyjadrením zástupkyne navrhovateľky nesúhlasí. Uvádza skutočnosti, ktoré nesúvisia s jeho vyživovacou povinnosťou k plnoletej dcére. Podotkol, že po opakovaných telefonických rozhovoroch s navrhovateľkou, navrhovateľka tvrdí, že matke splnomocnenie na zastupovanie v právnej veci o určenie vyživovacej povinnosti pre plnoleté dieťa nepodpísala, ani samotný návrh. Súd prvej inštancie túto otázku nedostatočne zistil, lebo v správe lekára je len uvedené, že dňa 17.06.2016 bol zdravotný stav navrhovateľky kompenzovaný, t.j., že bola schopná podať návrh na začatie konania o určenie výživného proti druhému rodičovi. Nezostala však zodpovedná jasne otázka, či vôbec podala takýto návrh navrhovateľka a či vôbec chce pokračovať v konaní. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie otca navrhovateľky je dôvodné. Totiž, oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a najmä odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na

strane navrhovateľky vôbec nezohľadnil, že navrhovateľka je narodená XX.XX.XXXX, má ukončené vysokoškolské vzdelanie magisterské, je poberateľkou invalidného dôchodku, ako aj kompenzačných príspevkov v súvislosti s jej obmedzením spojeným s ťažkým zdravotným postihnutím. V danom prípade súd prvej inštancie vôbec neskúmal, či navrhovateľka nadobudla schopnosť sama sa živiť. Podľa názoru odvolacieho súdu, predmetný návrh súd prvej inštancie posudzoval ako návrh plnoletého dieťaťa, ktoré doposiaľ nenadobudlo schopnosť samé sa živiť. Uplatnená odvolacia námietka týkajúca sa nesprávnych skutkových zistení preto bola dôvodná. Z týchto dôvodov odvolací súd uznal odvolanie otca navrhovateľky za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil okrem zamietavého výroku a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

6. Dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia vo vyhovujúcom výroku - výroku o určení výživného, dlžnom výživnom a súvisiacom výroku o trovách konania bol nedostatočne zistený skutkový stav veci, ktorý mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie v prvom rade skúmať, či návrh na určenie výživného podala navrhovateľka, či ho podpísala, ako aj, či na zastupovanie v konaní splnomocnila svoju matku. Uvedené skutočnosti sa súd snažil zistiť v konaní, a to písomnou žiadosťou adresovanou ošetrovateľovi lekárovi navrhovateľky, avšak táto skutočnosť nebola náležite zistená, lebo bola posúdená len ošetrovateľom navrhovateľky bez vyjadrenia sa k týmto skutočnostiam samotnou navrhovateľkou. Tieto skutočnosti vyplývajú z č.l. 56, 57 spisu. Z vyjadrenia navrhovateľky k návrhu v spise na č.l. 63 vyplývajú len skutočnosti týkajúce sa jej majetkových pomerov a uspokojovanie potrieb bývania. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že otec navrhovateľky opakovane vo svojich vyjadreniach vrátane odvolacieho konania poukázal na to, že navrhovateľka návrh nepodala, nepodpísala ho a že nie je rešpektovaný jej vlastný názor. K veci samej je potrebné skúmať zákonné podmienky dôvodnosti podaného návrhu na určenie výživného pre plnoleté dieťa v zmysle ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že je potrebné ustáliť, či a ak áno, kedy nadobudla navrhovateľka schopnosť sama sa živiť. Doposiaľ vykonané dôkazy, najmä nadobudnutý vysokoškolský titul magisterský navrhovateľkou, priznaný invalidný dôchodok, ako aj priznanie kompenzačných príspevkov v súvislosti s opatrovaním navrhovateľky, ako aj s obsluhou osobného motorového vozidla svedčia o tom, že navrhovateľka, i napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu, nadobudla schopnosť sama sa živiť.

7. Po vrátení spisu Krajským súdom v Prešove zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že nesúhlasí s uznesením Krajského súdu v Prešove, poukazujúc, že dcéra má veľmi ťažké zdravotné postihnutie. Táto napriek upozorneniu súdu, že je bezpodmienečne nutné, aby sa navrhovateľka zúčastnila výsluchu pred tunajším súdom, vzhľadom k pokynu krajského súdu v zrušujúcom uznesení, táto nezabezpečila jej účasť, za účelom jej výsluchu, neuviedla ďalšie návrhy na vykonanie dôkazov.

8. Otec navrhovateľky trval na výsluchu navrhovateľky - dcéry, poukazujúc, že táto má ukončenú absolventskú prax v Knižnici vo Vranove nad Topľou.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

11. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona, ide o zákonnú vyživovaciu povinnosť. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá dovtedy, kým deti (aj po dosiahnutí plnoletosti) nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa §154 - §156 CMP, na konanie vo veciach výživného u plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa. Konanie sa začína len na návrh. Účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

13. Keďže po vrátení spisu Krajským súdom v Prešove, pri skúmaní zákonných podmienok, dôvodnosti podaného návrhu na určenie výživného v súlade s uvedenými ustanoveniami, stotožniac sa so závermi odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení, na ktoré v celom rozsahu poukazuje, s ktorými sa

stotožňuje, mal súd za to, že doposiaľ vykonané dôkazy, najmä nadobudnutý vysokoškolský titul magisterský navrhovateľkou, priznaný invalidný dôchodok, ako aj priznanie kompenzačných príspevkov v súvislosti s opatrovaním navrhovateľky, ako aj s obsluhou osobného motorového vozidla, svedčia o tom, že navrhovateľka, i napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu, nadobudla schopnosť sama sa živiť. Navrhovateľka nenavrhol - nepredložila ďalšie dôkazy nasvedčujúce tomu, že nie je schopná sama sa živiť, že sama podala návrh na určenie výživného, z toho dôvodu súd návrh navrhovateľky, aj čo do zvyšku, zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).